

Funkeho polabský memoriál

Kolin, 4. 10. – 1. 11.

Vzhledem k pragocentristu jsem považoval fotofestival v Kolíně za podnětný hned při nultém ročníku. Bylo to v posledním říjnovém týdnu roku 1993 a byl koncipován jako setkání fotografů a fotografek bez ohledu na žánrové nebo profesní rozdíly. Srdcem události se stal prostor zrušeného pivovaru, dodávající improvizovaným instalacím přízračnou

náladu. Napříště ubýlo vystavujících a opačnou tendenci měl důraz na probíjení umělé bariéry mezi tradičními způsoby nasazení fotografie a jejím užíváním mediálně nespecializovanými umělci.

Funkeho Kolín se za začátku nové dekády stabilizoval v biennale, od roku 2003 se střídala sociální témata. Tehdy byla výzvou autorům osloveným Veronikou Fabiánovou Reklama. Od té doby festival připravuje tým Jolana Havelková, Nada Kovářiková a Helena Musilová, koordinující jednotlivé kurátorství (rozumí se, že nejenom vlastní). Pro přehledku děl protagonistů či adeptů (ne)tradiční tvorby

tento posun určité znamená přínos. Zajímalo by mě ovšem, kolik diváků si ony celospolečensky orientované sondy našly. A co teprve letošní koncept Stopy a záznamy?

Těžko hledat přitažlivější téma, než představuje Tělo a fotografie, jímž Martina Pachmanová získala vedle kolínských i řadu pražských výstavních adres (1998). Pražané se mohou nanejvýš dohadovat, jaký význam (a cenu) má pronikání nejspolečnějšího umění za hranici metropole. A v úvahu přicházejí i jiné otázky: Je věstnost pořadatele festivalu k studentům a nedávám absolventům vysokých uměleckých škol všestranný přínos? Nestává se ctností z nouze?

Shodou okolností publikovala v den zahájení 8. kolínského festivalu fotografie režisérka a pedagogka Věra Chytilová na stránkách Lidových novin sentenci: „Ně-

kdo může být talentovaný, ale když nic neví o životě a nic nezažít, nemá o čem mluvit.“ Rozhořer jsem četl cestou do Kolína, a tudíž podvědomě čekal na pádnost jakékoli rané vypovědi. Proto vypichuji instalace v loňském roce na VSUP obhájené diplomové práce Petry Malé (1979, viz At. č. 4/09).

Kolekce A ona fukla, dyt se divá, strídá pestré i černobílé pozitivity různých rozměrů: forma přiměřeně umocňuje vážnou aspiraci díla, zpětně ohledňujícího babiččinu anamnézu. Soubor vznikl v poslední době a odporuje obecné zkušenosti. Ta napovídá, že snímek dokáže minulost velmi sugestivně připomínat, pakliže proběhla expozice včas. Leč to, co bylo, se tak jako tak nedá vzkrusit. S fotografií tedy autorka nakládá jako s médiem, ušticím v záznam umělecký – mnohem spíše než spolehlivě věcný – i při exaktní reprodukci podoby prostředím a jeví či tváří.

Jáchym Kliment, Bez názvu, 2008-09, černobílá fotografie

Je to paradox, kurátorka Markéta Kubáčková považuje za celek výstavy Rekonstrukce minulosti, která relativizuje prožívání minulosti: nejen soubor fotografií Petry Malé, nýbrž zároveň 3 autor-ské videoprojekce, jež dodal Mark Ther (Ruhe, im Stalle furtzt die Kuh, 2007), Tereza Veliková (Tramp, 2005) a Daniela Baráčková (Tramp, 2005). Pro mne je společnou výstavou něslo, neboť mi nabídla nespojitě dojmy. Promítání se dalo sledovat pouze v tempu určeném předvolanou dynamikou přístroje. Fotoinstalace nepůsobila jako lineární diktať, nýbrž jako statický obraz s více ohisky. Vazby mezi nimi si každý určuje libovolně. Navíc projevil videoautoři především touhu provokovat (citovaný německý název by měl dle katalogu znamenat Klid, ve stáji prdi kráva).

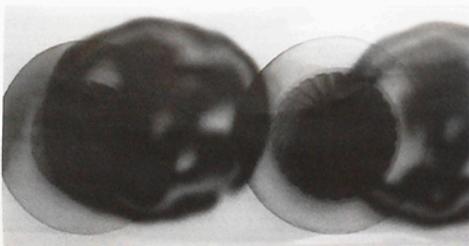
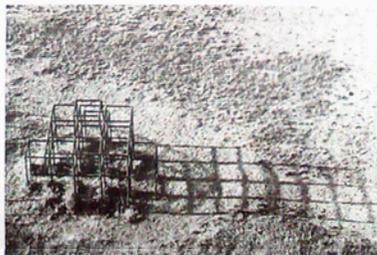
Těžko bych psal referát o všem, co se dalo v Kolíně vidět, protože nad vizualitou u mnoha věci převažuje teorie, totiž jakési návody k vnímání, publikované katalogem. Ten se sice nebyvale vyvedl zásluhou grafiky Jana Šerých, jenže se nehodlám rekvilifikovat v literární kritika.

Josef Moucha

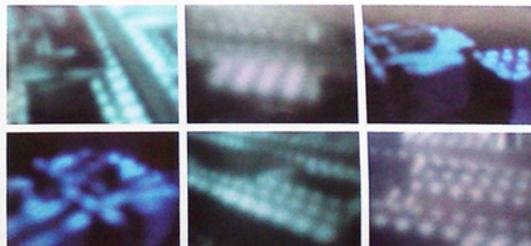

Kateřina Držková, Deniky, 2008, fix, papír, 29,7 x 21 cm

Jan Wojnar, Dva druhy záznamu (kresba subjektivní – provedeno mentálními způsobem; autor kreslí dle skutečnosti, avšak nevidí na papír, co kreslí; fotografie objektivní – ze stejného místa pozorování provedena expozice skutečnosti), 1986, fix, papír, 21 x 30 cm, černobílá fotografie, 12 x 18 cm

Jan Měřička, Hlavní dialog, 2005, rastrový film, 46 x 200 cm

Eva Vyběrná, z cyklu Labyrinty, 2004-08, barevné fotografie, detail. Foto archiv autorů (13x)

Marián Kusik, z cyklu Zbytky, 1980-83, černobílá fotografie

Petra Malá, A ona fukla, dyt se divá, 2008, černobílá fotografie

Daniela Baráčková, Tramp, 2005, videoprojekce, 00:02:15

Markéta Kinterová, Bez názvu, 2008-09, barevná fotografie

Mátýs Missetis, ze série Over (Upotřebované), 2009, barevná fotografie, 80 x 100 cm

Tereza Veliková, True story (Pravdivý příběh), 2003, videoinstalace

Mark Ther, Ruhe, im Stalle furtzt die Kuh (Klid, ve stáji prdi kráva), 2007, videoprojekce, HDV, 00:07:49

Pohled do instalace výstavy Mariana Kusika. Foto Jana Telchmanová

